

mig starte med at sige det. Men jeg vil også gerne give ministeren ret i meget af det, hun sagde, bl.a. at det ikke kan nytte noget, at vi vil til at lave lovgivning, der går imod det, arbejdsmarkedets parter har aftalt. Det har vi holdt i hævd i mange år. Jeg var lige ved at sige, at vi har kørt EU-valgkampe og store debatter på, at det er op til arbejdsmarkedets parter selv at træffe de beslutninger, der skal til. Men intentionerne er rigtige.

Jeg har bare et lille problem med at finde ud af, hvad i alverdens riger og lande det er, nogle tror sker, når man bliver 50 år. Vi er ikke helt affældige alle os, der er blevet 50 år. Jeg er helt ved at sige: Er vil vel, hr. Aage Frandsen? Man er ikke anderledes. Kun på ét punkt: Man har større livserfaring.

Jeg tror rent faktisk, at det, der er ved at ske nu, er, at erhvervslivet er ved at finde ud af, at den livserfaring slet ikke er så ringe endda. Det, man i hvert fald kan læse, at erhvervslivet skriver i tide og utide nu, er, at det er meget godt med alle de her nyuddannede unge mennesker, som kommer ud og fortæller alle, hvordan man skal omstrukturere hele arbejdspladser og koncerner, og hvad ved jeg, men de mangler ryggraden, og de mangler erfaring om, hvordan det rent faktisk virker.

Når jeg siger det her og nu, er det, fordi jeg er meget enig med mange af dem, der har sagt: Jamen hør er det ikke en anelse for sent at komme med det? Én ting er, at erhvervslivet har fundet ud af, at der er ældre, der har erhvervserfaringen, at de rent faktisk har noget, som man om ikke kan tage og føle på så i hvert fald kan trække på, og erhvervslivet er ikke interesseret i at miste mange af deres tro arbejdstagere igennem mange år, også fordi de har loyalitet. Mange ældre har den loyalitet, som det tager frygtelig lang tid for de unge at lære betydningen af. Så meget om det lidt højtravende, at det er godt at have ældre ansat.

Så er jeg enig i intentionen i, at arbejdsformidlingen selvfølgelig ikke bare skal sige: De nærmer sig alligevel pensionsalderen; vi behøver ikke gøre noget ved dem. Selvfølgelig skal den laves om, men det mener jeg også er på vej. Jeg mener faktisk, at vi har lavet en aftale om, at selvfølgelig skal alle, der er arbejdsduelige, have mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet. Jeg er lige ved at sige, at det er ikke engang blot en ret, men det bør også være en pligt for alle og enhver og i øvrigt også en glæde.

Så intentionerne er jeg enig i. Jeg tror, vi finder en løsning på mange af problemerne. Jeg synes i øvrigt, det har været en god og saglig debat.

Vibeke Kiil (CD):

CD ønsker, at man gør det betydelig mere attraktivt for de ældre at blive på arbejdsmarkedet og blive længst muligt i egnet arbejde. CD har ofte fremført, at det er den vej, vi skal gå, senest i Centrum-Demokraternes oplæg »Ældrepolitik i tide« fra efteråret 1997. Og så kan jeg jo bruge anledningen til at gentage, at CD vil bevare efterlønnen.

En øget indsats for at holde de ældre på arbejdsmarkedet kræver et opgør med en række holdninger og myter, og det er i høj grad et problem, som arbejdsmarkedet selv har et medansvar for at løse. Hvad er det for noget at sige til en ældre medarbejder over 50 år: Dig vil vi ikke give en efteruddannelse. Du skal ikke med på kurser. Det er der yngre der skal. Samtidig er man rædselsslagen ved, at flere går på efterløn. Hvorfor diskutere fjernelsen af efterlønnen, når det jo er kendsgerningen, at man kunne inspirere mennesker, kunne skubbe til mennesker, kunne give dem en gulerod til at blive på arbejdsmarkedet? Det ville være langt, langt bedre.

Centrum-Demokraterne mener, man skal væk fra enten-eller-holdningen, hvor tilbage-trækning sker fra den ene dag til den anden, men en betingelse for at forsøge sig i en kombination af arbejdsløn og offentlig ydelse er, at hindringer for deltidsarbejde forsvinder overalt og der bliver den fornødne fleksibilitet, og dér har arbejdsmarkedets parter et stort ansvar.

Hindringerne har både med overenskomster og aftaleforhold at gøre, men også med kultur og manglende tradition for at ændre eller skabe et jobindhold, der passer til en ældre medarbejders præstationsniveau. En række arbejdsgivere har vist vejen, men der er stadig virksomheder, der ikke tør satse på medarbejdere over 50 år.

Centrum-Demokraterne mener, at fordomme og vanetænkning på arbejdspladser og i organisationer skal modvirkes med udvikling af en ny seniorkultur. CD betragter ikke positiv særbehandling af ældre som en farbar vej. Ældre skal ikke have en særlig behandling hos arbejdsformidlingen, men de skal naturligvis have den samme behandling som alle andre, og det gælder også på uddannelsesområdet, hvor der naturligvis skal tages højde for, at ikke alle